

Załącznik nr 11

Kryteria wyboru operacji wraz z procedurą ustalania lub zmiany kryteriów.

Lokalne kryteria wyboru operacji wraz z procedurą ustalania i zmiany kryteriów wyboru i Lokalne kryteria wyboru grantobiorców wraz z procedurą ustalania i zmiany kryteriów wyboru stanowią załączniki do procedur będących załącznikiem do Regulaminu Rady.

Określone kryteria wyboru operacji oraz punktacja są obiektywne, niedyskryminujące, przejrzyste oraz powiązane z wnioskami z analizy SWOT, diagnozą obszaru, celami i wskaźnikami oraz zakresem wsparcia dla grup defaworyzowanych. Czytelnie określony jest też przedział minimum-maksimum.

Formułowanie kryteriów wyboru operacji wraz z opracowaniem zasad wyboru operacji jest jednym z kluczowych etapów opracowywania LSR i obydwie procesy były przeprowadzane równolegle. Na potrzeby przejrzystości zapisów LSR procesy te zostały scharakteryzowane oddzielnie.

Podobnie jak w przypadku procedur, w pierwszej kolejności zespół roboczy uwzględniając doświadczenia okresu programowania 2007-2013, przeprowadzając wnikliwą analizę wniosków z przeprowadzonej analizy SWOT oraz założonych do realizacji celów i przedsięwzięć przygotował propozycję kryteriów wyboru operacji wraz z wartościami punktowymi. W dalszej kolejności w biurze LGD uruchomiono punkt konsultacyjny, a także udostępniono na stronie internetowej formularz zgłaszania uwag do kryteriów, aby dać możliwość społeczności lokalnej przekazania swoich spostrzeżeń. Kolejnym etapem prac nad kryteriami wyboru operacji było spotkanie z członkami Zarządu (zapewniającymi trójsektorową reprezentatywność) i wypracowanie rekomendacji dla zespołu roboczego w zakresie zmiany brzmienia kryteriów wyboru. Ostatnim etapem było zebranie konsultacyjne mające na celu wypracowanie i przedstawienie ostatecznej wersji kryteriów wyboru operacji.

Procedura oceny operacji na podstawie lokalnych kryteriów wyboru polega na dokonaniu oceny operacji, zakwalifikowanych wcześniej wniosków, jako zgodne z LSR, na podstawie specyficznych dla LGD lokalnych kryteriów wyboru. Jej zasadniczym celem jest wybór operacji, które w największym stopniu mogą realizować założenia LSR.

Ze względu na różne cele i charakter poszczególnych działań stosowane będą różne zestawy lokalnych kryteriów wyboru: dla operacji w ramach podejmowania lub rozwijania działalności gospodarczej, dla grantów, oraz dla operacji innych niż: granty, podejmowanie i rozwijanie działalności gospodarczej.

W zależności od rodzaju operacji, przewidziano w kryteriach dodatkowe punkty dla tych operacji, które:

- generują dodatkowe miejsca pracy niż zakładane minimum;
- są innowacyjne;
- są ukierunkowane na zaspokajanie potrzeb zdefiniowanych grup defaworyzowanych, w szczególności ich dostępu do rynku pracy.

Do oceny przyjęto skalę punktową, co oznacza, iż każde kryterium wyznacza pewien zakres punktów będących odzwierciedleniem stopnia spełniania (lub niespełniania) określonych warunków. W podsumowaniu każdego zestawu kryteriów podana jest maksymalna liczba punktów, jaką można uzyskać w ocenie wniosku. Projekt oceniony jest pozytywnie, gdy jest zgodny z celami LSR oraz uzyskuje co najmniej 60% maksymalnej liczby punktów. Projekty ocenione pozytywnie umieszczone są na liście operacji wybranych do finansowania przez Radę Stowarzyszenia Dolina Pilicy. Operacje, które nie zmieściły się w przyznanym limicie, pomimo, że uzyskały min. 60% wartości indeksu oceny i były zgodne z celami LSR, nie uzyskują dofinansowania.

Kryteria wyboru operacji przewidują premiowanie operacji innowacyjnych. Operacja innowacyjna, to taka, która przewiduje zastosowanie nowych rozwiązań w dziedzinie produktu, technologii, technik organizacji lub urządzeń i sprzętu niestosowanych do tej pory na tym obszarze. Punktacja przyznawana jest także ze względu na charakter innowacyjności: w obszarze ochrony środowiska czy przeciwdziałania zmianom klimatycznym- najbardziej punktowana lub w obszarze związanym ze zwalczaniem ubóstwa czy włączeniem społecznym- mniej punktowana bądź poprzez zakup nowych urządzeń z zastosowaniem nowej, ulepszonej technologii- najmniej punktowana. Ponadto wysoko punktowane będą operacje, których innowacyjność projektu będzie dotyczyła jak największego obszaru.

Ponadto kryteria wyboru operacji zostały tak sformułowane, aby w jak największym stopniu zapewnić realizację założonych do osiągnięcia wskaźników produktu i rezultatu, które wynikają z przeprowadzonej diagnozy i analizy SWOT.

Lokalne kryteria wyboru, podobnie jak sama LSR, są uchwalane przez Zarząd Stowarzyszenia Dolina Pilicy. Kryteria te będą ewoluowały w czasie, co będzie mogło powodować potrzebę ich zmiany lub pewnej modyfikacji do zmieniających się uwarunkowań i potrzeb. Procedura zmiany lokalnych kryteriów została sformułowana już na etapie opracowania LSR, stwarzając gwarancję ewentualnego uruchomienia w przyszłości swoistego mechanizmu naprawczego w sytuacji, gdyby np. zaproponowane początkowo zestawy kryteriów selekcji nie przynosiły oczekiwanych rezultatów lub wręcz w niekorzystny sposób realizowały politykę wsparcia LGD zapisaną w LSR.

Konieczność zmian kryteriów może wynikać w szczególności z następujących przyczyn: zmiany obowiązujących przepisów regulujących zagadnienia objęte LSR; zmiany dokumentów programowych lub rozporządzeń dotyczących zagadnień objętych LSR; uwag zgłoszonych przez Instytucję Wdrażającą; uwag zgłoszonych przez kontrolę; wniosków wynikających z praktycznego stosowania LSR i przeprowadzonej ewaluacji LSR.

Za propozycje zmian kryteriów w LSR odpowiada Rada LGD. Poddawane są one konsultacjom społecznym dając tym samym możliwość wnoszenia uwag. Następnie Prezes Stowarzyszenia Dolina Pilicy zwołuje Zarząd, na którym przedstawia propozycję zmiany kryteriów. Zarząd dyskutuje i akceptuje ostateczną wersję zmienionych kryteriów. Kryteria oceny zgodności operacji z LSR oraz kryteria oceny operacji według lokalnych kryteriów wyboru przyjmowane są uchwałą Zarządu Stowarzyszenia Dolina Pilicy.

W przypadku pozytywnego rozpatrzenia przez Zarząd zgłoszonej propozycji i zmian kryteriów oceny zgodności operacji z LSR lub kryteriów oceny operacji według lokalnych kryteriów wyboru będą one obowiązywać dla naborów ogłoszonych po dniu zatwierdzenia zmian przez Samorząd Województwa.

Lokalne kryteria wyboru operacji Stowarzyszenia Dolina Pilicy

Rodzaj operacji: Inne niż: granty, podejmowanie i rozwijanie działalności gospodarczej		
L.p	Kryteria	Punktacja
1	Wnioskowana kwota pomocy	5 pkt – poniżej 100.000 zł 4 pkt – od 100.000 zł. do 250.000 zł 2 pkt – powyżej 250.000 zł
2	Wnioskodawca konsultował projekt w biurze LGD przed złożeniem wniosku (potwierdzenie- karta konsultacyjna)	3 pkt – TAK 0 pkt – NIE
3	Doświadczenie wnioskodawcy w realizacji projektów współfinansowanych ze środków	2 pkt – wnioskodawca zrealizował i rozliczył co najmniej dwa projekty oraz udokumentował pozytywne rozliczenie dotacji. 1 pkt – wnioskodawca zrealizował i rozliczył co najmniej jeden projekt oraz udokumentował pozytywne rozliczenie dotacji. 0 pkt – wnioskodawca nie korzystał z zewnętrznych źródeł dofinansowania.
4	Wysokość wkładu własnego	2 pkt – projekt, w którym wkład własny jest wyższy od wymaganego wkładu minimalnego o więcej niż 5% punktów procentowych. 0 pkt – inna wartość wkładu własnego.
5	Innowacyjność projektu - uzasadnienie wnioskodawcy	<u>Operacja jest innowacyjna na poziomie:</u> 3 pkt - obszaru LGD 2 pkt - gminy 1 pkt - wnioskodawcy 0 pkt - nie dotyczy
6	Charakter innowacyjności	<u>Rodzaj innowacyjności operacji:</u> 3 pkt - innowacja operacji w obszarze ochrony środowiska czy przeciwdziałania zmianom klimatycznym. 2 pkt - innowacja w obszarze związanym ze zwalczaniem ubóstwa czy włączeniem społecznym. 1 pkt - innowacja poprzez zakup nowych urządzeń z zastosowaniem nowej, ulepszonej technologii. 0 pkt –nie dotyczy
7	Działanie operacji skierowane na grupy defaworyzowane	3 pkt – TAK 0 pkt - NIE
8	Operacja zapewnia zintegrowanie - uzasadnienie wnioskodawcy	4 pkt – podmiotów 3 pkt – zasobów 2 pkt – celów 0 pkt – nie dotyczy
Max. liczba punktów:		25 punktów
9	W przypadku, gdy działanie dotyczy operacji w zakresie infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej lub kulturowej	3 pkt – operacja realizowana w miejscowości zamieszkałej przez mniej niż 5 tys. mieszkańców 0 pkt – operacja realizowana w miejscowości zamieszkałej powyżej 5 tys. mieszkańców
Max. liczba punktów:		28 punktów

Lokalne Kryteria Wyboru dla operacji w zakresie innym niż: granty, podejmowanie i rozwijanie działalności gospodarczej - opis:

1. **Wnioskowana kwota pomocy.** Informacja nie wymaga objaśnień. Wysokość punktacji odpowiada kwocie przedstawionej we wniosku.
2. **Wnioskodawca konsultował projekt w biurze LGD przed złożeniem wniosku (potwierdzenie - karta konsultacyjna).** Preferuje się, aby wnioskodawca przed złożeniem wniosku na konkurs skonsultował poprawność napisanego wniosku w biurze LGD.
3. **Doświadczenie wnioskodawcy w realizacji projektów współfinansowanych ze środków UE** W ramach tego kryterium ocenia się doświadczenie wnioskodawcy w realizacji projektów współfinansowanych ze środków UE. Preferuje się wnioskodawców mających doświadczenie z uwagi na to, że dają oni większą pewność prawidłowej realizacji i rozliczania operacji, co z kolei znacząco wpływa na funkcjonowanie samej LGD i w rezultacie na wdrażanie LSR. W przypadku braku doświadczenia wnioskodawcy w realizacji projektów otrzymuje on 0 punktów.
4. **Wysokość wkładu własnego.** Poprzez wskazane kryterium zachęca się wnioskodawców do użycia większego wkładu własnego niż jest przewidziany w rozporządzeniu po to, aby dany poziom refundacji kosztów był mniejszą częścią finansową całego przedsięwzięcia.
5. **Innowacyjność projektu - uzasadnienie wnioskodawcy.** Operacja przewiduje zastosowanie nowych rozwiązań w dziedzinie produktu, technologii, technik organizacji lub urządzeń i sprzętu niestosowanych do tej pory na tym obszarze. Wykorzystywanie tych rzeczy spowoduje, że przyjęte rozwiązania będą innowacyjne, w zależności od tego na ile te zasoby są unikalne i charakterystyczne tylko na danym obszarze. Wysoko punktowane będą operacje, których innowacyjność projektu będzie dotyczyła jak największego obszaru.
6. **Charakter innowacyjności.** Mając na uwadze wytyczne Unii Europejskiej bardziej punktowane będą innowacje ukierunkowane na ochronę środowiska, mniej cenione będą jednak innowacje opierające się na zintegrowaniu społeczności i walką z ubóstwem. Mając na uwadze coraz łatwiejszy dostęp do urządzeń nowoczesnych technologicznie, operacje takie będą mniej punktowane.
7. **Działanie operacji skierowane na grupy defaworyzowane.**

Jednym z głównych założeń LSR są działania skierowane na grupy defaworyzowane:

  - osoby pozostające poza rynkiem pracy, w tym: młodzież, kobiety powracające na rynek pracy po urlopie macierzyńskim/wychowawczym, osoby nieposiadające kwalifikacji zawodowych, doświadczenia zawodowego bądź mające niski poziom doświadczenia, osoby powyżej 50 roku życia, niepełnosprawni, osoby opuszczające zakłady karne,
  - osoby narażone na wykluczenie społeczne: dzieci i młodzież, seniorzy, osoby niepełnosprawne

Preferuje się, aby operacje realizowane w ramach LSR dotyczyły walki z wymagającą pomocy grupą. Dąży się do tego, aby osoby z tej grupy uzyskały odpowiedni poziom statusu społecznego.
8. **Operacja zapewnia zintegrowanie - uzasadnienie wnioskodawcy.** Operacja zapewnia zintegrowanie **podmiotów**, tj. będzie realizowana przez podmioty z różnych sektorów; jej realizacja zakłada współpracę różnych podmiotów wykonujące cząstkowe zadania składające się na operację. Operacja zapewnia zintegrowanie **zasobów**, tj. zakłada jednoczesne wykorzystanie różnych zasobów lokalnych, specyfiki obszaru, miejsc, obiektów oraz elementów stanowiących dziedzictwo przyrodnicze, historyczne, kulturowe. Operacja zapewnia zintegrowanie **celów LSR**, tj. w ramach operacji realizowane będą cele LSR, które są spójne, powiązane ze sobą oraz wzajemnie się uzupełniają. Cele LSR planowane do realizacji w ramach operacji będą tworzyć logiczne związki i wzajemnie na siebie oddziaływać.
9. **W przypadku, gdy działanie dotyczy operacji w zakresie infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej lub kulturowej.** W przypadku w/w operacji, premiuje się operacje realizowane w miejscowościach zamieszkałych przez mniej niż 5 tys. mieszkańców.

Rodzaj operacji: Podjęmowanie działalności gospodarczej		
L.p	Kryteria	Punktacja
1	Wnioskodawca konsultował projekt w biurze LGD przed złożeniem wniosku (potwierdzenie - karta konsultacyjna)	3 pkt – TAK 0 pkt – NIE
2	Innowacyjność projektu - uzasadnienie wnioskodawcy	<u>Operacja jest innowacyjna na poziomie:</u> 3 pkt - obszaru LGD 2 pkt - gminy 1 pkt - wnioskodawcy 0 pkt - nie dotyczy
3	Charakter innowacyjności	<u>Rodzaj innowacyjności operacji:</u> 3 pkt - innowacja operacji w obszarze ochrony środowiska czy przeciwdziałania zmianom klimatycznym. 2 pkt - innowacja w obszarze związanym ze zwalczaniem ubóstwa czy włączeniem społecznym. 1 pkt - innowacja poprzez zakup nowych urządzeń z zastosowaniem nowej, ulepszonej technologii.
4	Liczba nowych miejsc pracy utworzonych w wyniku realizacji projektu	3 pkt – dodatkowo utworzone 1 miejsce pracy 0 pkt – samozatrudnienie.
5	Ukierunkowanie na zaspokajanie potrzeb grup defaworyzowanych	3 pkt – utworzone dodatkowe miejsce pracy dla osoby z grupy defaworyzowanej. 2 pkt – samozatrudnienie dotyczy osoby z grupy defaworyzowanej. 0 pkt – samozatrudnienie dotyczy osoby spoza grupy defaworyzowanej.
6	Operacja zapewnia zintegrowanie - uzasadnienie wnioskodawcy	4 pkt – podmiotów 3 pkt – zasobów 2pkt – celów 0 pkt – nie dotyczy
Max. liczba punktów:		19 punktów

Lokalne Kryteria Wyboru dla operacji w zakresie podejmowania działalności gospodarczej - opis:

1. **Wnioskodawca konsultował projekt w biurze LGD przed złożeniem wniosku (potwierdzenie - karta konsultacyjna).** Preferuje się, aby wnioskodawca przed złożeniem wniosku na konkurs skonsultował poprawność napisanego wniosku w biurze LGD.
2. **Innowacyjność projektu - uzasadnienie wnioskodawcy.** Operacja przewiduje zastosowanie nowych rozwiązań w dziedzinie produktu, technologii, technik organizacji lub urządzeń i sprzętu niestosowanych do tej pory na tym obszarze. Wykorzystywanie tych rzeczy spowoduje, że przyjęte rozwiązania będą innowacyjne, w zależności od tego na ile te zasoby są unikalne i charakterystyczne tylko na danym obszarze. Wysoko punktowane będą operacje, których innowacyjność projektu będzie dotyczyła jak największego obszaru.
3. **Charakter innowacyjności.** Mając na uwadze wytyczne Unii Europejskiej bardziej punktowane będą innowacje ukierunkowane na ochronę środowiska, mniej cenione będą jednak innowacje opierające się na zintegrowaniu społeczności i walką z ubóstwem. Mając na uwadze coraz łatwiejszy dostęp do urządzeń nowoczesnych technologicznie, operacje takie będą mniej punktowane.
4. **Liczba nowych miejsc pracy utworzonych w wyniku realizacji projektu.** Należy podać przewidywaną liczbę utworzonych w wyniku realizacji projektu nowych miejsc pracy podaną w przeliczeniu na ekwiwalenty pełnego wymiaru czasu pracy, z uwzględnieniem wszystkich form zatrudnienia. Do obliczenia wskaźnika bierzemy pod uwagę zatrudnienie w oparciu o umowę o pracę.
5. **Działanie operacji skierowane na grupy defaworyzowane.**
Jednym z głównych założeń LSR są działania skierowane na grupy defaworyzowane:
  - osoby pozostające poza rynkiem pracy, w tym: młodzież, kobiety powracające na rynek pracy po urlopie macierzyńskim/wychowawczym, osoby nieposiadające kwalifikacji zawodowych, doświadczenia zawodowego bądź mające niski poziom doświadczenia, osoby powyżej 50 roku życia, niepełnosprawni, osoby opuszczające zakłady karne,
  - osoby narażone na wykluczenie społeczne: dzieci i młodzież, seniorzy, osoby niepełnosprawnePreferuje się, aby operacje realizowane w ramach LSR dotyczyły walki z wymagającą pomocy grupą. Dąży się do tego, aby osoby z tej grupy uzyskały odpowiedni poziom statusu społecznego.
6. **Operacja zapewnia zintegrowanie - uzasadnienie wnioskodawcy.** Operacja zapewnia zintegrowanie **podmiotów**, tj. będzie realizowana przez podmioty z różnych sektorów; jej realizacja zakłada współpracę różnych podmiotów wykonujące częściowe zadania składające się na operację. Operacja zapewnia zintegrowanie **zasobów**, tj. zakłada jednoczesne wykorzystanie różnych zasobów lokalnych, specyfiki obszaru, miejsc, obiektów oraz elementów stanowiących dziedzictwo przyrodnicze, historyczne, kulturowe. Operacja zapewnia zintegrowanie **celów LSR**, tj. w ramach operacji realizowane będą cele LSR, które są spójne, powiązane ze sobą oraz wzajemnie się uzupełniają. Cele LSR planowane do realizacji w ramach operacji będą tworzyć logiczne związki i wzajemnie na siebie oddziaływać.

Rodzaj operacji: Rozwijanie działalności gospodarczej		
L.p	Kryteria	Punktacja
1	Wnioskowana kwota pomocy	4 pkt – od 35.000 zł do 50.000 zł 3 pkt – od 51.000 zł do 100.000 zł 2 pkt – od 101.000 zł do 200.000 zł 1 pkt – od 201.000 zł do 300.000 zł
2	Wnioskodawca konsultował projekt w biurze LGD przed złożeniem wniosku (potwierdzenie- karta konsultacyjna)	3 pkt – TAK 0 pkt – NIE
3	Doświadczenie wnioskodawcy w realizacji projektów współfinansowanych ze środków UE	2 pkt – wnioskodawca zrealizował i rozliczył co najmniej dwa projekty oraz udokumentował pozytywne rozliczenie dotacji. 1 pkt – wnioskodawca zrealizował i rozliczył co najmniej jeden projekt oraz udokumentował pozytywne rozliczenie dotacji. 0 pkt – wnioskodawca nie korzystał z zewnętrznych źródeł dofinansowania.
4	Innowacyjność projektu - uzasadnienie wnioskodawcy	<u>Operacja jest innowacyjna na poziomie:</u> 3 pkt - obszaru LGD 2 pkt - gminy 1 pkt - wnioskodawcy 0 pkt - nie dotyczy
5	Charakter innowacyjności	<u>Rodzaj innowacyjności operacji:</u> 3 pkt - innowacja operacji w obszarze ochrony środowiska czy przeciwdziałania zmianom klimatycznym. 2 pkt - innowacja w obszarze związanym ze zwalczaniem ubóstwa czy włączeniem społecznym. 1 pkt - innowacja poprzez zakup nowych urządzeń z zastosowaniem nowej, ulepszonej technologii.
6	Wysokość wkładu własnego	2 pkt – projekt, w którym wkład własny jest wyższy od wymaganego wkładu minimalnego o więcej niż 10% punktów procentowych. 0 pkt – inna wartość wkładu własnego.
7	Liczba nowych miejsc pracy utworzonych w wyniku realizacji projektu	2 pkt – projekt zakłada utworzenie więcej niż jedno miejsce pracy. 1 pkt – projekt zakłada utworzenie jednego miejsca pracy
8	Ukierunkowanie na zaspokajanie potrzeb grup defaworyzowanych	3 pkt – utworzone miejsce pracy dla osoby z grupy defaworyzowanej. 0 pkt – utworzone miejsce pracy dla osoby spoza grupy defaworyzowanej.
9	Operacja zapewnia zintegrowanie - uzasadnienie wnioskodawcy	3 pkt – podmiotów 2 pkt – zasobów 1pkt – celów 0 pkt – nie dotyczy
Max. liczba punktów:		25 punktów

Lokalne Kryteria Wyboru dla operacji w zakresie rozwijania działalności gospodarczej- opis:

1. **Wnioskowana kwota pomocy.** Informacja nie wymaga objaśnień. Wysokość punktacji odpowiada kwocie przedstawionej we wniosku.
2. **Wnioskodawca konsultował projekt w biurze LGD przed złożeniem wniosku (potwierdzenie - karta konsultacyjna).** Preferuje się, aby wnioskodawca przed złożeniem wniosku na konkurs skonsultował poprawność napisanego wniosku w biurze LGD.
3. **Doświadczenie wnioskodawcy w realizacji projektów współfinansowanych ze środków UE**
W ramach tego kryterium ocenia się doświadczenie wnioskodawcy w realizacji projektów współfinansowanych ze środków UE. Preferuje się wnioskodawców mających doświadczenie z uwagi na to, że dają oni większą pewność prawidłowej realizacji i rozliczania operacji, co z kolei znacząco wpływa na funkcjonowanie samej LGD i w rezultacie na wdrażanie LSR. W przypadku braku doświadczenia wnioskodawcy w realizacji projektów otrzymuje on 0 punktów.
4. **Innowacyjność projektu - uzasadnienie wnioskodawcy.** Operacja przewiduje zastosowanie nowych rozwiązań w dziedzinie produktu, technologii, technik organizacji lub urządzeń i sprzętu niestosowanych do tej pory na tym obszarze. Wykorzystywanie tych rzeczy spowoduje, że przyjęte rozwiązania będą innowacyjne, w zależności od tego na ile te zasoby są unikalne i charakterystyczne tylko na danym obszarze. Wysoko punktowane będą operacje, których innowacyjność projektu będzie dotyczyła jak największego obszaru.
5. **Charakter innowacyjności.** Mając na uwadze wytyczne Unii Europejskiej bardziej punktowane będą innowacje ukierunkowane na ochronę środowiska, mniej cenione będą jednak innowacje opierające się na zintegrowaniu społeczności i walką z ubóstwem. Mając na uwadze coraz łatwiejszy dostęp do urządzeń nowoczesnych technologicznie, operacje takie będą mniej punktowane.
6. **Wysokość wkładu własnego.** Poprzez wskazane kryterium zachęca się wnioskodawców do użycia większego wkładu własnego niż jest przewidziany w rozporządzeniu po to, aby dany poziom refundacji kosztów był mniejszą częścią finansową całego przedsięwzięcia.
7. **Liczba nowych miejsc pracy utworzonych w wyniku realizacji projektu.** Należy podać przewidywaną liczbę utworzonych w wyniku realizacji projektu nowych miejsc pracy podaną w przeliczeniu na ekwiwalenty pełnego wymiaru czasu pracy, z uwzględnieniem wszystkich form zatrudnienia. Do obliczenia wskaźnika bierzemy pod uwagę zatrudnienie w oparciu o umowę o pracę.
8. **Działanie operacji skierowane na grupy defaworyzowane.**
Jednym z głównych założeń LSR są działania skierowane na grupy defaworyzowane:
  - osoby pozostające poza rynkiem pracy, w tym: młodzież, kobiety powracające na rynek pracy po urlopie macierzyńskim/wychowawczym, osoby nieposiadające kwalifikacji zawodowych, doświadczenia zawodowego bądź mające niski poziom doświadczenia, osoby powyżej 50 roku życia, niepełnosprawni, osoby opuszczające zakłady karne,
  - osoby narażone na wykluczenie społeczne: dzieci i młodzież, seniorzy, osoby niepełnosprawnePreferuje się, aby operacje realizowane w ramach LSR dotyczyły walki z wymagającą pomocy grupą. Dąży się do tego, aby osoby z tej grupy uzyskały odpowiedni poziom statusu społecznego.
9. **Operacja zapewnia zintegrowanie - uzasadnienie wnioskodawcy.** Operacja zapewnia zintegrowanie **podmiotów**, tj. będzie realizowana przez podmioty z różnych sektorów; jej realizacja zakłada współpracę różnych podmiotów wykonujące częściowe zadania składające się na operację. Operacja zapewnia zintegrowanie **zasobów**, tj. zakłada jednoczesne wykorzystanie różnych zasobów lokalnych, specyfiki obszaru, miejsc, obiektów oraz elementów stanowiących dziedzictwo przyrodnicze, historyczne, kulturowe. Operacja zapewnia zintegrowanie **celów LSR**, tj. w ramach operacji realizowane będą cele LSR, które są spójne, powiązane ze sobą oraz wzajemnie się uzupełniają. Cele LSR planowane do realizacji w ramach operacji będą tworzyć logiczne związki i wzajemnie na siebie oddziaływać.